

Szexuális emberölések a magyar kriminalisztikában

ERDÉLYI Ákos¹

Jelen cikkben az életellenes bűncselekmények egyik igen kegyetlen, minősített esetét mutatom be, hazai esetelemzéseken keresztül. A szexuális emberölés az életellenes deliktumok különösen kegyetlen esete, amelyről a hazai szakirodalomban csak elvétve lehet információt találni. Az ölési cselekmény végrehajtásáig hosszú út vezet, ami több aspektusból szerveződik egygyé. Jelen cikkben többek között ezeket az aspektusokat igyekszem körbejárni, kérdést fektetve arra, hogy az ilyen típusú emberölések mekkora mértékben a szexuális vágy által motivált bűncselekmények, és hogyan hat rájuk a szexuális zavarok jelenléte. Kitérek a (szexuális) fantáziaműködésre is, és arra, hogy annak kóros megnyilvánulásai miként hatnak a későbbi elkövető életére, személyiségműködésére. Végezetül úgy gondolom, hogy a cikkben leírtak valós eseteken keresztül érhetőbbé válnak, ezért több hazai bűncselekményt is bemutatok.

Kulcsszavak: szexuális emberölés, klinikai pszichológia, sorozatgyilkosság, a martfűi rém

Bevezetés

Az emberölés a legsúlyosabb deliktumok egyike. Kiemelkedő társadalomra veszélyessége többek között az elkövetői magatartás erőszakosságából, a cselekmény végrehajtásának brutalitásából fakad. A jelenleg hatályos büntető törvénykönyvünk az alapeseti tényállás mellett számos minősített esetet is taxatív módon felsorol.² Ezek között szerepel a *különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés* minősített eset. Az ilyen esetek során nemcsak a brutális elkövetési módra kell gondolnunk – például arra a 2022. január 1-jén történt gyilkosságra,³ ahol az elkövető ököllel és baltával előbb fejbe verte élettársát, majd felgyújtotta annak testét –, hanem az olyan elkövetésekre is, amelyekben a sértett szexuális bántalmazás áldozatául is esik.

Az erőszakos szexuális bűncselekmények az emberölések után a második legsúlyosabb deliktumok,⁴ „amellett, hogy súlyosan sértik az alaptörvényben meghatározott

¹ Kriminológus, bűnügyi pszichológus, doktori hallgató, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola, e-mail: erdelyi.akos@stud.uni-nke.hu

² 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről, 160. § (2) bekezdés.

³ Lásd: <https://telex.hu/belfold/2022/01/07/baltaval-verte-agyon-majd-felgyujtotta-elettarsat>

⁴ Lohner Klaudia: Szexuális bűncselekmények vizsgálata a kockázatelemzés tükrében. In Baráth Noémi Emőke – Mezei József (szerk.): *Rendészet-Tudomány-Aktualitások: A rendészettudomány a fiatal kutatók szemével*. Budapest, Doktoranduszok Országos Szövetsége, Rendészettudományi Osztály, 2019. 193–199.

emberi méltósághoz való jogot, táptalaját képezhetik akár az emberölés bűncselekményeknek is. Tekintve, hogy a visszaesők aránya a szexuális bűnelkövetők körében igen magas, fennállhat a sorozat jellegű elkövetés kockázata”.⁵ Jelen cikkben ez a ket-tősség vezérel: egyrészt szó lesz a szexuális emberölések sajátosságairól és esetleges tipizálási lehetőségeikről, továbbá azok bemutatása kapcsán – érintőlegesen ugyan, de – a sorozatjellegű elkövetés is előtérbe kerül.

Szexuális fantázia és emberölés

Amint azt látni fogjuk a következő fejezetben, a szexualitás és az emberölés megér-téséhez mátrixszerűen kell hozzáállnunk. Értem ezalatt azt a multidiszciplinaritást, amellyel a szexuális devianciák és az emberöléses esetek egyaránt rendelkeznek. Hiszen nemcsak egyszerűen pszichológiai és büntetőjogi vonatkozása van egyik és másik jelenségnek, hanem szociológiai, kriminológiai, (kriminál)pedagógiai, pszichiátriai. Azon túl pedig, hogy a szexuális emberölések esetében vizsgálni kell a szexuális motiváció kérdését, a szexuális fantáziára is érdemes hangsúlyt fektetni.

Lehoczki Ágnes szerint⁶ a szexuális emberölés az egyik legextrémebb bűncselekmény. Mint fogalmaz, „az ilyen cselekmények nem izolált események a tettes életében, hanem szinte egyenes következményei és kiterjesztései a tettes fantáziavilágának”.⁷ A fantázia egy összetett kognitív kép, amelynek komponensei lehetnek képek, hangok, szagok, belső dialógusok és testi érzetek egyaránt. A szexuális fantázia további komponense a szexuálisan izgató kép vagy erotikus vágy, amely az egyén kontrolljától függően küszik be a fantáziatevékenységbe. A szexuális fantázia akkor válik deviánssá, ha a fantázia középpontjába és az öröm forrásaként a másik fél szándékos bántalmazása kerül. Ezek a fantáziák konkrétan irányulhatnak erőszakos cselekmény végrehajtására, mint például nemi erőszakra, de irányulhatnak valamilyen parafiliás zavarra – például a fantázia során a személy holttestekkel való közösülésről fantáziál.

„A szexuális késztetés minőségi zavaraiaként jellemezhetjük a parafiliákat, amikor is a nemi vágy nem az eredeti biológiai célra irányul, hanem más személyre vagy tárgyra, amely nemegyszer a közerkölcs szabályaiba ütközik, vagy akár a jog által is szankcionált cselekménynek minősül.”⁸ Ennek értelmében a szadizmus nem más, mint a partner feletti dominanciában és bántalmazásban, valamint a szándékos fájdalomkeltésben manifesztálódott kontrollérzet, célja pedig a szadista személy tekintetében a szexuális és a lelki örömszerzés.⁹ Vélhetően egyébként a szexuális szadizmus parafilia mutathatja a legerősebb együttjárást a szexuális emberölésekkel.

⁵ Lohner (2019): i. m. 193.

⁶ Lehoczki Ágnes: A fantázia szerepe a szexuális emberölésekben. *Magyar Rendészet*, 17. (2017), 2. 67–85.

⁷ Lehoczki (2017): i. m. 67.

⁸ Tringer László: *A pszichiátria tankönyve*. Budapest, Semmelweis Kiadó, 2011. 152.

⁹ Dion Gee – Aleksandra Belofastov: Profiling Sexual Fantasy: Fantasy in Sexual Offending and the Implications for Criminal Profiling. In Richard N. Kocsis (szerk.): *Criminal Profiling*. Totowa, NY, Humana Press, 2007. 49–72.

Az újabb kutatásokban a deviáns szexuális fantázia megnevezés helyett a *támadási fantázia* kifejezést alkalmazzák inkább.¹⁰

A támadási fantázia lehet általános irányultságú – ebben az esetben semmilyen részlet nem körvonalazódik a fantáziában; illetve lehet specifikus, ebben az esetben azonban a fantáziaelemek a szexuális cselekmény konkrét jellemzőit jelenítik meg. A szexuális emberölés eszkalálódásának folyamatában is jól azonosítható a fenti mechanizmus. Az elkövető először csak fantáziál az elkövetésről, amely fantáziák kezdetben csupán általánosak, majd az eszkalációs folyamatokban válik a fantázia egyre specifikusabbá.

A martfői rémként elhíresült Kovács Péternél látható mindez gyakorlatban is: az ölési cselekmény előtt számtalanszor fantáziált az erőszakról. Vallomása során azt mondta, hogy az ölési aktusok végrehajtása előtt több filmet is megnézett. Az 1963-ban történt támadás előtt például a *Bűn és bűnhődés* színházi előadását adta a televízió. Amikor a főhős, Rogyion Romanovics Raszkolnyikov baltával megöli az uzsorásasszonyt, Kovács leküzdhetetlen vágyat érzett valamilyen erőszakos cselekmény elkövetése iránt. Mint tudjuk, még azon az estén megtámadta Szabó Istvánt, aki a szerencsének köszönhetően túlélte a martfői rém támadását. De nemcsak a filmek alakították Kovács támadási fantáziáit: feleségével való szexuális együttléte alatt is többször gondolt ölési cselekményeire és megölt áldozataira, akikről további fantáziákat szőtt.¹¹

Szexuális motiváció vagy patológiás szexuális vágy?

A szexuális gyilkosságok megértéséhez több nézőpontot is meg kell vizsgálnunk.

Egyrészt fontos tényező, hogy melyik bűncselekmény történt először. Gondoljunk azokra az esetekre, amikor az elkövető nem akarja megölni a sértettet, „pusztán” szexuális aktust akar vele létesíteni. A sértett ennek ellenáll, ezért az elkövető meg-erőszakolja őt, majd az erőszak végeztével a bűncselekmény leplezése miatt (például azért, hogy az áldozat később ne ismerje fel, vagy mert az elkövető megjedtetettől) megöli az áldozatot. Ebben az esetben szexuális motivációjú emberölésről beszélhetünk, hiszen a tettes elsődleges célja nem az emberölés volt, hanem szexuális vágyának kiélése. A szexuális motivációjú emberölések másik esete, amikor a gyilkosság nem az erőszakos nemi közösülés leplezéseként jelenik meg, hanem az elkövető előre eltervezi az áldozat megölését.

A szexuális gyilkosságok másik csoportjába véleményem szerint azok az esetek sorolhatók, amelyek során az elkövetőnél valamilyen súlyos szexuál-pszichopatológiai zavar detektálható. (Mivel nem az egyes szexuálpatológiai kórképek elemzése jelen tanulmány témája, így ezek bemutatásától a továbbiakban eltekintek.) Fontos szem

¹⁰ Lehoczki (2017): i. m.

¹¹ Dulai Péter: A médiaerőszak által belobbantott tűz – egy szexuális indítékból elkövetett sorozatgyilkosság kriminálpszichológiai szemzögből. *Belügyi Szemle*, 68. (2020), 2. 103–113.

előtt tartani, hogy a szexuális zavarok prevalenciája a teljes lakosságot nézve gyakori, és a fenti tétel nem azt jelenti, hogy aki szexuális zavarral él, gyilkossá válna. Ez ennél jóval komplexebb jelenség, amelyet pusztán valamilyen szexuális zavar megléte önmagában nem magyaráz.

Az emberölések során megjelenő és azonosítható szexuális motiváció kapcsán Lohner Klaudia és munkatársai végeztek kutatásokat.¹²

Kutatásuk célja az volt, hogy összehasonlítsák és elemezzék a szexuális motivációból és a nyereségvágyból elkövetett emberöléseket, összesen 386 esetet. Az adatbázis-elemzés során arra a megállapításra jutottak, hogy a nyomozók két esetben rögzítik a szexuális motivációt:

- a gyanúsított kihallgatásán elismerte a szexuális motivációt;
- az elkövetés helyszínén vagy a sértetten szexuális aktusra utaló jegyeket azonosítottak.

Az eredmények fényében megállapítható, hogy a sértett levetkőztetése és a nemi szerv körüli sérülések gyakrabban jelentek meg a szexuális emberöléseknél, míg az értéktárgyak eltulajdonítása főként a nyereségvágyból elkövetett emberölésekre volt jellemző. Ugyanakkor a végbéltáji sérülés és az áldozat ruházatának levágása nem prediktálta jobban egyik motivációs bázist sem.

„A szexuális motiváció esetében az áldozatok tipikusan 30 év körüli, alkohol befolyása alatt álló nők voltak. A nyereségvágyas motivációval összehasonlítva az elkövetők az áldozatot gyakrabban fojtották meg, és ritkábban használtak eszközt a gyilkosság során. [...] Az elkövetők ritkábban tulajdonítottak el értéket, és többnyire a nemi szervekre korlátozott sérüléseket okoztak. Az elkövetők ritkábban foglalkoztak a helyszínnel, a holttestet pedig többnyire elhagyott helyen, részlegesen vagy teljesen levetkőztetve hagyták.”¹³

Egy korábbi kutatásban¹⁴ Törő Klára és munkatársai ugyancsak a szexuális indítékből, Budapesten elkövetett emberöléseket vizsgálták.

A tanulmányban 14, 2009 és 2018 között elkövetett szexuális emberölést vizsgáltak. A kutatók úgy vélik, hogy „a szexuális motivációjú emberölés igen összetett jelenség, mégis, a legtöbb esetben a halálos kimenetel a szexuális erőszak véletlen következménye”.¹⁵ Az aktaelemzés eredményeit az 1. táblázat foglalja össze, amelyben jól olvashatók többek között az egyes bűncselekmények minősítései, az elkövető és áldozat közti viszonyrendszer, az elkövetés helye, a post mortem tevékenységek, valamint az elkövető pszichés érintettsége.

¹² Lohner Klaudia – Hermann Zsombor – Haller József: Szexuális motiváció nyomai a tetthelyen: kriminálpszichológiától a kriminalisztikáig. *Belügyi Szemle*, 69. (2021), 10. 1813–1828.

¹³ Lohner–Hermann–Haller (2021): i. m. 1825.

¹⁴ Törő Klára et al.: Szexuális erőszakkal társult emberölések Budapesten (2009–2018). *Magyar Tudomány*, 181. (2020), 3. 343–352.

¹⁵ Törő et al. (2020): i. m. 343.

1. táblázat: A Budapesten, 2009 és 2018 között elkövetett szexuális emberölések jellemzői egy aktakutatás eredményeképpen

Elkövetők és áldozataik	<ul style="list-style-type: none"> • 11 alkalommal férfi volt az elkövető – 6 nő és 5 férfi áldozat • 2 esetben női elkövetőről beszélünk – 1 férfi áldozat • 1 esetben csoportos elkövetés (2 férfi – 1 női elkövető) – 1 férfi áldozat
Viszonyrendszerek	<ul style="list-style-type: none"> • 3 esetben élettársi viszony • 1 esetben volt élettársi viszony • 6 esetben ismeretségi viszony (vagyis az elkövető és az áldozata korábbról ismerték egymást) • 4 esetben alkalmi kapcsolat <ul style="list-style-type: none"> – 3 esetben az áldozat prostituált volt (2 nő és 1 férfi)
Jogi minősítés	<ul style="list-style-type: none"> • 3 esetben különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés • 4 esetben emberölés • 1 esetben védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett emberölés • 2 esetben aljas indokból vagy célból elkövetett emberölés • 1 esetben halált okozó testi sértés • 1 esetben gondatlanságból elkövetett emberölés
Az elkövetés helyszíne	<ul style="list-style-type: none"> • 2 alkalommal a felek közös tulajdonú lakása • 5 esetben az áldozat lakása • 1 alkalommal az elkövető lakása • 1 alkalommal elhagyott épület • 3 alkalommal erdős terület • 1 esetben autó belső tere
Az elkövetés eszköze	<ul style="list-style-type: none"> • 7 alkalommal szűrő-, vágóeszközök (kés, balta, fejsze) <ul style="list-style-type: none"> – sérülések a fej-nyaki régiókon és hastájékon • 7 esetben tompa tárggyal való ütések
A szexuális erőszak elkövetésének módja	<ul style="list-style-type: none"> • 1 esetben vaginális behatolás • 1 alkalommal vaginális és anális behatolás • 2 esetben különböző tárgyak testnyílásokba való bevezetése
Post mortem aktivitás	<ul style="list-style-type: none"> • 5 alkalommal a holttest elrejtésre került • 2 alkalommal a test darabolására került sor • 1 alkalommal a külső nemi szerv eltávolítására került sor
Pszichés érintettség	<ul style="list-style-type: none"> • 1 esetben igazolt, hogy az elkövető a cselekmény elkövetése idején pszichotikus állapotban volt, cselekményét doxasma¹⁶ hatására követte el

Forrás: a szerző szerkesztése

Kutatásukban a hazai esetelemzések mellett a nemzetközi statisztikai adatok is megjelennek.

Az Amerikai Egyesült Államokban 1976 és 2012 között 5955 esetet azonosítottak szexuális indíttatásból elkövetett emberölésnek a teljes, 709 075 gyilkossági ügy közül. Az amerikai esetek 7,6%-ában fedezhető fel nekrofil hajlam; a kanadai

¹⁶ *Doxasma* – téveszme. Kórosan meghamisított itélet; olyan, a valóságban megalapozatlan ítéletek és következtetések együttese, amelyek valódiságáról a személy meg van győződve. Pl. míg a befolyásoltatásos doxasma során a beteg úgy érzi, különféle eszközökkel és különböző módokon idegen erők befolyásolják, irányítják és uralmuk alatt tartják, addig az erotomán téveszme során a beteg meg van győződve arról, hogy a kiválasztott személlyel szerelmi szálak kötik össze, holott ennek semmi alapja nincs.

emberölések esetében ez 10,1%. Ami pedig a kanadai eseteket illeti,¹⁷ az emberölések 25%-ára volt jellemző a test megcsonkítása (ami véleményem szerint igen magas arány), míg a test feldarabolása az esetek 6,3%-ában volt jellemző. A nemi szervek megcsonkításával 5,4%-ban találkoztak a nyomozók; az elkövetők pedig az esetek 23,6%-ában mutattak valamilyen kóros szexuális diszfunkciót – az esetek többségében szadizmus jegyeit. „Egy kanadai és franciaországi eseteket összehasonlító tanulmány alapján az elkövetők tekintetében jelentős különbségeket találtak: míg előbbi csoportra az antiszociális személyiség volt jellemző, utóbbi csoportban a szexuális devianciák domináltak.”¹⁸

A szexuális gyilkosságokat elkövetők tipológiai rendszere

A szexuális emberölések elkövetőit már korábban, az 1980-as évektől kezdve egészen napjainkig igyekeztek és igyekeznek tipizálni, és főbb karakterisztikáit megragadni.¹⁹

A *Crime Classification Manual* (CCM)²⁰ rendszerezi a szexuális elkövetőket többek között annak függvényében, hogy:

- a szexuális erőszak emberölés mentén jelenik meg, ennek függvényében a CCM tovább osztályozza őket szervezettség mentén, illetve a szadisztikus tendencia mértéke szerint; valamint
- rendszerezi őket egy külön fejezetben is, amelynek a szexuális erőszak és szexuális zaklatás címet szentelte.

Hazelwood és Burgess eredeti, 1987-ben közölt, majd 2021-ben ötödik kiadást megélt tanulmányukban²¹ egy másfajta tipizálást alkottak meg, amelyekre más szerzők²² is hivatkozásként tekintettek a későbbiekben. Hazelwood és Burgess az erőszaktevők négy típusát írták le:

- hatalomérvényesítő (*power-assertive*, PA);
- domináns-szubmisszív (*power-reassurance*, PR);
- haragvó-megtorló (*anger-retaliatory*, AR);
- haragvó-izgalomkereső (*anger-excitation*, AE) típusokat;

¹⁷ Törő et al. (2020): i. m.

¹⁸ Törő et al. (2020): i. m. 346.

¹⁹ Janet I. Warren – Robert R. Hazelwood – Park E. Dietz: *The Sexually Sadistic Serial Killer. Journal of Forensic Sciences*, 41. (1996), 6. 970–974.; Robert R. Hazelwood – Ann Wolbert Burgess: *Practical Aspects of Rape Investigation. A Multidisciplinary Approach*. Fifth Edition. Boca Raton, CRC Press, 2021.

²⁰ John E. Douglas et al.: *Crime Classification Manual. A Standard System for Investigating and Classifying Violent Crime*. Second edition. Hoboken, NJ, John Wiley & Sons, 2006.

²¹ Hazelwood–Burgess (2021): i. m.

²² Robert D. Keppel – Richard Walter: *Profiling Killers: A Revised Classification Model for Understanding Sexual Murder. International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 43. (1999), 4. 417–437.

akik jól körülírható és jól azonosítható viselkedéses jegyekkel jellemezhetők, amelyek mentén a szexuális emberöléses esetek során olyan profilok készíthetők az ismeretlen elkövetőkről, amelyek nagyban segítik a gyors és eredményes felderítést.

Ahogy arra már utaltam kicsivel előbb, az erőszakos szexuális bűncselekmények elkövetői több esetben visszaeső elkövetők, ennél fogva gyakran jellemző rájuk a sorozatjellegű elkövetés.

A legelső, talán a legjobban dokumentált sorozat-erőszaktevő Hasfelmetsző Jack volt, a 19. századi Londonban, aki több prostituáltat is megölt és megcsonkított. A csonkítások brutalitása hatalmas mértéket öltött: áldozatai hasát felvágta, a belső szerveket szétvágta, több esetben a megcsonkított testrészeket pedig magával is vitte.²³

A 20. századi Egyesült Államokban sem volt sajnós ismeretlen a kegyetlen elkövetés. Ted Bundy 1973 és 1978 között több mint 30 nőt erőszakolt és ölt meg. A lehető legváltozatosabb módon oltotta ki áldozatai életét: agyonverte vagy megfojtotta őket, több testet ezt követően meg is csonkított.²⁴ Áldozatai a húszas éveikben járó fiatal nők voltak, legfiatalabb áldozata mindössze 12 éves volt.²⁵

Bundy mellett egy másik személy is uralta a 20. század második felének amerikai kriminalisztikáját. A milwaukee-i kannibálként elhíresült Jeffrey Dahmer 1978 és 1991 között 17 fiút és férfit ölt meg. Esetében a kóros szexuális zavarok többszörsően voltak jelen: áldozatait szadisztikus módon megkínozta, megerőszakolta, a testeket megcsonkította, továbbá saját bevallása szerint nem állt tőle távol a nekrofília és az antropofágia, azaz a kannibalizmus sem.²⁶

De Ed Gein, a plainfieldi mészáros esetében is egyértelműen jól azonosíthatók kóros mentális jegyek: áldozatai bőrét lenyúzta, amelyből ruhákat varrt magának.²⁷ A nyúzás egyértelműen jól azonosítható szadisztikus magatartás, a „ruhákba való bújás” pedig egyszerre utalhat egyéb szexuális zavarra és sok más pszichopatológiai jegyre.

A martfűi rém

Hazánkban a sorozatgyilkosságok nagyon ritkák, különösen igaz ez a szexuális jellegű esetekre. A hazai kriminalisztika első, igazoltan szexuális indíttatású gyilkosságsorozata az 1950–1960-as években történt, amelyet a martfűi rémként elhíresült Kovács Péter hajtott végre.

²³ Törő et al. (2020): i. m.

²⁴ Törő et al. (2020): i. m.

²⁵ Amelie Pedneault: *Ted Bundy on the "Malignant Being": An Analysis of the Justificatory Discourse of a Serial Killer*. 2013.

²⁶ Jeffrey Jentzen et al.: Destructive Hostility: The Jeffrey Dahmer Case: A Psychiatric and Forensic Study of a Serial Killer. *The American Journal of Forensic Medicine and Pathology*, 15. (1995), 4. 283–294.

²⁷ Petrétei Dávid: Elkövetői profilalkotás és a bűnügyi helyszín elemzése. *Rendőrségi Tanulmányok*, 3. (2020), 1. 3–50.

Ahogy arra Dulai Péter is utal,²⁸ a sorozatgyilkosságok motivációs indítéka nagyon sok esetben szexuális természetű. „Gyermekkori traumák, szexuális zaklatás következtében kialakult felnőttkori szexuális zavarok, nőgyűlölet, ezek mind-mind fontos szerepet játszhatnak az ilyen motivációjú elkövetőknél.”²⁹

Dulai Péter nagy aprólékossággal, részletekbe menően tárta az olvasó elé korábbi tanulmányában³⁰ a martfűi rém történetét.

A 20. század közepén, 1957 és 1967 között összesen négy női holttestet találtak Tiszaföldvár néhány kilométeres körzetében.

1957. július 22. Kovács Péter a martfűi cipőgyár közelében fekvő vasúti sínek közelében kerékpározott, amikor 22 óra után meglátta az esti műszakból hazafele gyalogló 23 éves Szegedi Margitot. Kovács felvett a földről egy vasdarabot, és adandó alkalommal szemből fejbe verte vele Szegedi Margitot. Az ütés következtében a fiatal nő összeesett. Kovács az eszméletlen nőt az út menti kukoricásba vonszolta, ahol előbb fojtogatni kezdte, majd a lemeztelenített test látványának hatására onanizálni kezdett a test felett. A nőt végül megfojtotta, testét a közeli vizes árokba dobta.

1962. március 5-e, este. Kovács épp moziba tartott, amikor találkozott Sipos Ilonával, akivel jól ismerték egymást. Az ismertségre alapozva Sipos Ilona megkérte Kovácsot, hogy vigye haza Martfűre. A kölcsönös, szexuális vonzalom hatására egy mezőgazdasági területre mentek. Kovács képtelen volt a nemi aktusra, azonban a meztelen női test látványa teljesen hatása alá vonta. Letépte a nő ruháit, melltartóját a szájába tömte és megfojtotta. Ezt követően Kovács önkielégítést végzett. Az onanizálást követően az elernyedt testet a Tiszába dobta.

1963. november 13-a. Kovács Péter ekkor már nős férfi volt. Az esti órákban előre megtervezett módon magához vett egy kalapácsot, majd motorkerékpárjával a közeli vasútállomáshoz ment, és ott várta a Martfű felől érkező vonatot. A szerelvényen utazott a 33 éves Szabó Istvánné, aki, miután leszállt a vonatról, Kovács irányába indult. Amint a nő elhaladt Kovács mellett, az fejbe verte az otthonról magával vitt kalapáccsal. Az eszméletlen nő ruháit Kovács leszaggatta, majd önkielégítésbe kezdett, azonban megzavarhatták, mert felhagyott cselekményével és motorkerékpárjával hazasietett. Szabó Istvánné később magához tért, azonban támadóját nem tudta megnevezni.

1964. március 21. Kovács a novemberi akcióját követően ismét útnak indult. A kalapácsot ezúttal is magával vitte, azonban az eddigiektől eltérően nem rejtőzködött, és várt a megfelelő pillanatra. A támadást már abban az utcában végrehajtotta, amelyben lakott. Követni kezdte a 42 éves Sinka Józsefnét, akire hátulról sújtott le a kalapáccsal. Azonban célt tévesztett, így Sinka Józsefné el tudott menekülni.

1965. március 20. Egy év telt el a legutolsó támadás óta. Kovács egy tiszaföldvári mosónál mosta szolgálati autóját, amikor korábbi ismeretségük alapján megkérte az akkor 14 éves Mészáros Éva, hogy vigye el őt egy darabon. Kovács beültette maga

²⁸ Dulai (2020): i. m.

²⁹ Dulai (2020): i. m. 104.

³⁰ Dulai (2020): i. m.

mellé a lányt, azonban nem a megbeszélte hely irányába indultak el, hanem a város határa felé. A határt követően Kovács megállt az autóval, majd egyből tépni kezdte Méhész Éva ruháját, és megfojtotta a lányt. A gyilkosság után Kovács ismét önkielégítést végzett, majd a lány testét és biciklijét a Tiszába dobta.

A martfűi rém az utolsó gyilkosságát 1967. június 18-án követte el. Kovács ekkor a martfűi cipőgyár előtti vasútállomáson várt Szekeres Károlynéra, akivel előző nap beszéltek meg, hogy Kovács hazaviszi őt autójával. A korábbi modus operandihoz hasonlóan Szekeres Károlynéval is egy elszigetelt helyszínre mentek, ahol előbb le-
tépthe a nő ruháit, majd megfojtotta. A gyilkosság után post mortem megcsonkította az áldozatot a mell részénél, továbbá a szeméremrész feletti területen is több vágást ejtett a testen, miközben önkielégítést végzett. A holttestet és annak darabjait a Körös folyóba dobta.

Kovács Péter összesen hat nőt támadott meg, közülük ketten túléltek a támadást. A hat bűncselekmény több ponton is hasonlóságot mutatott:

- a bűncselekményeket alig néhány kilométeres körben követték el;
- az elkövető áldozatait lemeztelenítette, ruháikat széttépthe;
- az áldozatok értéktárgyai nem tűntek el;
- mindegyik elkövetés mögött szexuális indíték húzódozott meg, azonban az elkövető egyik esetben sem közöszült áldozatával; valamennyi esetben önkielégítést végzett;
- három áldozatát a fejükre mért tompa ütéssel ölt meg, hármat megfojtott;
- Kovács mindegyik halálos áldozatot vízbe dobta;
- öt támadás a késő esti órákban történt.³¹

Jogosan merül fel bennünk a kérdés: hogyan képes valaki ilyen szörnyűség elkövetésére? A válasz Kovács Péter életútjában keresendő.³²

Kovács Péter 1934-ben született, nehéz körülmények között élő parasztcsaládban. Édesapja a II. világháborúban elesett, nagyapja pedig 1944-ben öngyilkosságot követett el. Az általános iskolát követően anyjának segített a mezőgazdasági munkálatokban. Ingerszegény környezetben nőtt fel, szülővárosát húszéves koráig nem is hagyta el. 1962-ben megismerkedett későbbi feleségével, akitől 1964-ben gyermeke született. A nyomozás során feltárt információk alapján feltételezhető, hogy Kovács Pétert a bűnözői életút felé egy kora gyermekkori trauma indította el. 14 éves volt, amikor szexuális zaklatás áldozatává vált. 14 éves koráig semmit nem tudott a szexről, senkitől nem kapott semmilyen felvilágosítást sem. Ekkor került kapcsolatba Bodócs Mihállyal, aki elcsalta a 14 éves Kovács Pétert, orálisan kielégítette, majd megtanította az önkielégítésre. Ezt követően egy héttel később ismét találkozott, amikor ismét megtörténtek az előzőek. „Kovács vallomásában úgy emlékezett vissza, hogy ezután az élmény után rabjává vált az önkielégítésnek.

³¹ Dulai (2020): i. m.

³² Dulai (2020): i. m.

Sajátos kukkolásról is beszámolt a kihallgatásán. Be kellett érnie azzal, hogy az utcán sétáló nőt képzeli el meztelenül, és erre a gondolatra végzett önkielégítést.³³ Kovács az önkielégítést később betegségként definiálta. A korábban elszennvedett gyermekkori szexuális abúzus és a rögzült önkielégítés mechanizmusa miatt büntudatot érzett, és rögzült benne az a rögzszme, hogy nem érdemes kapcsolatba lépnie egy nővel sem, mert úgyis elutasítanák őt. Szüzességét feleségével veszítette el házasságukat követően, azonban a nő elmondása alapján ezt követően sem került sor gyakori szexuális együttlétre, tekintettel arra, hogy férjének ritkán sikerült a behatolás. A nő kérte férjét, menjen el orvoshoz, de Kovács ennek a kérésnek nem tett eleget – vélhetően az érzett szégyen miatt.

A mentális terheltségen kívül Kovács Péter organikus megbetegedésekben is bővelkedett gyermekkorában. 8-10 éves korában fürdés közben a fejére esett egy vasvályú, majd nem sokkal később vérmérgezésen esett át, és vérszegénység is kialakult nála. Iskolás éveiben leesett egy lóról, és beütötte homlokát. Orvosi kezelésben – ahogyan az előzőekben sem – ekkor sem részesült. A homloktáji régió, vagyis a frontális és a prefrontális régió többek között a humánspecifikus működéseket szervező komponens,³⁴ amelyek károsodása komoly viselkedéses diszfunkciókat eredményezhet. A prefrontális terület sérülése az affektív és a személyiségi jegyek megváltozását is eredményezi. A terület sérülése jellemzően pseudopszichopátia kialakulását vonja maga után, amelyre ugyanazok a viselkedéses és személyiségjegyek érvényesek, mint a mindenki által ismert pszichopátiás viselkedésszerveződésre. A pseudopszichopátiás személy áthágja a határokat és a törvényeket, nem veszi figyelembe a moralitás kérdéseit, károsodik az empatizálásra való képessége, és állandó, erős ingerekre van szüksége. „A frontoorbitális terület károsodásakor előfordulhat szexuális aberráció (például nyilvános maszturbáció), szexuális gátlástalanság.”³⁵

Kovács Péter esetében tehát kijelenthetjük, hogy a felnőttkorra kialakult és megszilárdult mentális és szexuális zavarok, a kora gyermekkori traumatikus élmények, az organikus elváltozások és a kedvezőtlen szocializációs színterek mind hozzájárulhattak ahhoz, hogy a martfűi rém véghez vihette rémtetteit.

A 44-es úti gyilkosságok

Bogdány Gyula 2018-as tanulmányában³⁶ több, prostituáltak sérelmére elkövetett emberölést tár az olvasó elé. Az esetek közös jellemzője, hogy valamennyi áldozat nő volt. Bogdány leszögezi, hogy minden nyomozás előtt vannak olyan kérdések, amelyeket a nyomozó hatóságnak szem előtt kell tartania. A prostituáltak sérelmére

³³ Dulai (2020): i. m. 109.

³⁴ Márkus Attila: *Neurológia pszichológia szakos hallgatók számára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2014.

³⁵ Márkus (2014): i. m. 144.

³⁶ Bogdány Gyula: A prostituáltak sérelmére elkövetett emberölések és nyomozásuk néhány sajátossága. *Belügyi Szemle*, 66. (2018), 5. 132–146.

elkövetett életellenes cselekmények vizsgálatakor fel kell tennünk több specifikus kérdést is, továbbá

„a társas viselkedésére, a múltjára, a terveire vonatkozó adalékok, az egészségügyi állapota, szexuális, higiéniai és más intim magatartása megismeréséhez általában egy nőt kell azonosítanunk a sértett környezetéből, olyat, aki tisztában van a sértett prostitúciós múltjával és az ebből adódó egészségügyi, környezeti és kriminális veszélyeztetettséggel”.³⁷

Bogdány rámutat arra, hogy az ilyen típusú bűncselekmények nyomozásakor elemző-értékelő tisztek közreműködése fontos lehet, hiszen nagy mennyiségű adatot kell gyorsan és hatékonyan feldolgozni. Ide sorolja a cellainformációk, a telefonok és a kamerafelvételek elemzését, a hívásforgalmi adatok feldolgozását, a forgalmi rendszámok elemzését, illetve a tanúkatatás egyéb lehetséges módjait. Én ide sorolnám a bűnügyi-klinikai pszichológiai elemző tevékenységeket is. A pszichológus nagyban hozzájárulhat az elkövetés motivációs hátterének feltérképezéséhez, a tanúkatatáshoz, valamint a tanúkihallgatások megtervezéséhez. Ugyancsak nagyban segítheti a felderítést a pszichológus által megalkotott elkövetői profil, amely segíthet leszűkíteni az elkövetői kört.³⁸

Az első gyilkosság³⁹

2010. október 2-án, 15:00 óra körüli időpontban eltűnt a 18 éves prostituált, F. V. Amália. A 44-es főút mellett, Nyárlőrinc térségéből tűnt el úgy, hogy szállásadója felügyelt rá. A fiatal lány gyakran állt a megszokott helyén, ahová rendszerint a szállásadója vitte ki, és tisztas távolságból figyelte, nehogy baj érje. Egy átlagos nap három-öt kuncsaftot vállalt, akikkel a közeli erdőbe szokott menni. Erről jelzést szokott hátra hagyni a buszmegállóban a szállásadójának. F. V. Amália egy megszokottnak indult napon tűnt el. Miután nem volt a buszmegállóban a megbeszélte időpontban, szállásadója kereste őt egy darabig, illetve telefonon is hívta, de végül hazament. Azt gondolta, hogy F. V. Amália visszautasíthatatlan ajánlatot kapott és hátra hagyta őt. Mivel a következő néhány napban sem jelentkezett, a szállásadó felhívta F. V. Amália édesanyját, aki bejelentette a lány eltűnését a rendőrségen. F. V. Amália holttestét október 8-án találták meg egy erdős területen, egy engedély

³⁷ Bogdány (2018): i. m. 133.

³⁸ Nagy Enikő – Elekesné Lenhardt Zsuzsa: A specifikus elkövetői profilalkotás elmélete és gyakorlata. *Belügyi Szemle*, 52. (2004), 6. 51–65.; Ivaskevic Krisztián: Bűnözői profilalkotás. In Haller József (szerk.): *Rendészeti pszichológia*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2020. 111–148.; Lehoczki Ágnes: Irányzatok a bűnügyiprofilalkotásban. *Belügyi Szemle*, 59. (2011), 6. 62–81.; Lehoczki Ágnes: *A poszt-offenzív szakasz pszichológiai vizsgálata az emberölés profilalkotásában*. Doktori (PhD-) értekezés. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola, 2021.

³⁹ Bogdány (2018): i. m.

nélküli szemétkerakó helyen, zsákok alatt elhelyezve. Halálát többszörös erőteljes, roncsoló jellegű fejsérülés okozta. Iratai, értékei és telefonja néhány száz méterrel arrébb kerültek elő. „A két évig tartó, folyamatos, széles körű nyomozás során nem sikerült azonosítani az elkövetőt. Az elsősorban ebben az időszakban, Debrecen–Karcag térségében tapasztalható prostituáltak eltűnése, illetve a sérelmükre elkövetett emberölések kapcsán feltételezett sorozat jelleg miatt a Nemzeti Nyomozó Iroda vette át a nyomozást.”⁴⁰

A második eset⁴¹

2012. augusztus 29-e. A 44-es főúton, Nyárlőrinc külterületén egy ismeretlen férfi személygépkocsijában orális aktus közben nyakán és felsőtestén többször megszurta a 28 éves T. Krisztina prostituáltat. T. Krisztina halottnak tette magát, ennek köszönheti életét. Az ismeretlen támadó sorsára hagyta, azonban T. Krisztina a közelben lévő munkásoktól segítséget kért. Amint a sértett állapota engedte, a nyomozók megkezdték kihallgatását. T. Krisztina pontos leírást tudott adni az elkövetőről, és annak személygépkocsijáról is. A nyomozás lefolytatását ez esetben is a Nemzeti Nyomozó Iroda vette át. A felderítés során foganatosított nyomozati cselekmények meghozták az áttörést, és 2012. szeptember 14-én elfogták T. Krisztina támadóját, aki beismerte a bűncselekmény elkövetését.

A támadó élettársával és közös gyermekükkel élt együtt. Kecskeméten dolgozott, szabadidejében sportolt. Tettére nem tudott magyarázattal szolgálni. Családi anamnézisében családi abúzusról, valamint kóros anya-gyermek kötődésről és anyakomplexusról számolt be. A nyomozás során az elkövető nem csak a T. Krisztina ellen elkövetett bűncselekményt ismerte el: 2 évvel ezelőtt ő gyilkolta meg F. V. Amáliát is, akinek azért kellett meghalnia, mert az elkövető férfiaságát becsmérelte. Ezen a támadó felhergelte magát, és az autóban található emelővel több alkalommal fej-táji sérülést okozott a nőnek. A testet ezt követően lemeztelenítette, és a helyszínen önkielégítést végzett. „A terheltről készült pszichológusi szakvélemény szerint kritikus inger [...] hatására kontrollt veszített viselkedése olyan irányba fordulhat, hogy képes mások életét és testi épségét is veszélyeztetni, és ez hajlamosítja a klasszikus sorozatalkövetési magatartásra.”⁴² Az elemző-értékelő tevékenység F. V. Amália esetében döntően szexuális indíttatásból elkövetett emberölési szándékot állapított meg, míg T. Krisztina vonatkozásában a szexuális motiváció mellett jelen volt a nyereségvágy mint motiváció.

Az ügy nyomozása során több felhívást is intéztek a prostituáltként dolgozók felé, azonban a megkérdezettek szerint a felderítés eredményességét követően nincs

⁴⁰ Bogdány (2018): i. m. 137.

⁴¹ Bogdány (2018): i. m.

⁴² Bogdány (2018): i. m. 139.

okuk a félelemre. A megkérdezettek között volt T. Tímea is, aki két hónappal később – munkája miatt – emberölés áldozata lett.

A harmadik eset⁴³

2012. november 3-án Kecskeméten, a vasúti sínek mellett egy női holttestet fedeztek fel. Az áldozatot a nála lévő iratok alapján a húszéves T. Tímeaként azonosították. Az áldozat értéktárgyai nem hiányoztak, halálát egyetlen jól irányzott, szívet ért szúrás okozta. Futtatója egyben élettársa is volt, akivel a nő halálának napján összeveszett, ezért a férfi előbb fenyegető üzeneteket küldött neki, majd ezt követően autóval kereste a nőt a városban. Mivel ez az újabb, prostituált sérelmére elkövetett gyilkosság ismét ráirányította a figyelmet a Debrecen–Karcag térségben történt gyilkosságokra, a nyomozást ismét a Nemzeti Nyomozó Iroda vonta hatáskörébe.

A tanúkihallgatások során tisztázták a férfi alibijét, valamint további információkat is beszereztek, így sikerült beazonosítani a sértett kuncaftjainak körét, illetve leírást kaptak a személyautóról is, amely a feltételezett elkövetője volt.

A nyomozás ötödik napján egy Kecskeméttől pár kilométerre lévő község körzeti megbízottjánál jelentkezett az egyik helybéli, aki be kívánta jelenteni az egyik helyi lakos furcsa viselkedését, amelyet a bűncselekmény elkövetése óta fedezett fel rajta. A bejelentés eredményre vezetett: a nyomozó hatóság elfogta O. Frigyes, a háromgyermekes családapát, aki beismerte a gyilkosság elkövetését. O. Frigyes büntetlen előéletű, gyári munkás. Pszichológiai anamnézise súlyos alkoholhasználatot és személyiségzavart jelzett. A terhelt vallomásaiban úgy nyilatkozott, hogy a gyilkosság napján Kecskeméten autózott, amikor 20:00 óra körüli időpontban felfigyelt a sértettre. Megállapodtak abban, hogy a terhelnél lévő 2500 forintért cserébe a későbbi sértett szexuális szolgáltatást nyújt. Egy kietlen területre mentek, ahol azonban a sértett kevesellte az összeget. Dulakodtak, majd a terhelt a nála lévő késsel egy alkalommal megszurta T. Tímeát. A nő kiugrott az autóból, az elkövető pedig elhagyta a helyszínt. O. Frigyes még aznap este elmondta a történeteket élettársának, akinek a véres kést is megmutatta. O. Frigyes tettét alkoholos befolyásoltságával magyarázta, azonban abban szexuális indíttatás is felfedezhető.⁴⁴

Bogdány Gyula az eset kapcsán kiemelte, hogy a rendőri állomány tájékoztatása mellett vélhetően a média és a médiában ismertettek is nagyban hozzájárultak az eredményes felderítéshez.⁴⁵

⁴³ Bogdány (2018): i. m.

⁴⁴ Bogdány (2018): i. m.

⁴⁵ Bogdány (2018): i. m.

A negyedik gyilkosság⁴⁶

2016. június 14-e. Az esti órákban egy kecskeméti lakás főbérője értesítette a rendőrséget, hogy a lakásban egy holttestet talált. Az elhunytat Sz.-né M. Zitaként azonosították, aki akkor már négy éve bérelte a lakást. Az emberölés elsődleges helyszíne megegyezett a holttest megtalálásának helyszínével: a test körül nagy mennyiségű vér volt, a test felső részén több szúrt és metszett sérülést azonosítottak. A sértett telefonjait megtalálták a lakásban, de táskájából és a lakásból eltűnt minden készpénz. A sértett férje kihallgatásán úgy nyilatkozott, hogy feleségével egy Kecskeméthez közeli tanyán élnek, innen vitte be feleségét a városba minden nap, és ment érte a nap végeztével. Elmondta, úgy tudta, felesége egy ügyvédi iroda alkalmazottja, arról nem volt tudomása, hogy felesége prostituáltként dolgozott. Mindig volt nála készpénz, a gyilkosság reggelén legalább negyvenezer forint. A sértett telefonadatainak elemzését követően azonosították a feltételezett elkövetőt, B. Gábort.

B. Gábor élettársával és két gyermekével élt egy háztartásban. Anamnézisében szerencsejáték-addikció volt azonosítható, emiatt több adósságot halmozott fel. Az adósságok rendezése érdekében homoszexuális prostitúciót folytatott, azonban a hiteltartozások rendezése határidejének közeledtével úgy döntött, hogy máshogy fog pénzt szerezni. A sértettel megbeszélt időpontban megjelent annak albérletében, ahol elővette a nála lévő kést és pénzt követelt. A sértett ellenállt a felszólításnak, mire B. Gábor több alkalommal megszurta őt.

Noha a negyedik emberölést is prostitúciós tevékenységgel foglalkozó személy sérelmére követték el, és Bogdány Gyula egy kontextusban tárgyalja a négy gyilkosságot, véleményem szerint az utóbbi esetben sokkal dominánsabb a nyereségvágy mint motiváció. Annak fényében, hogy az elkövető nem akart és nem is kísérelt meg szexuális aktusba lépni a sértettel, illetve az ölési magatartás befejeztével nem végzett onanizációt, kijelenthetjük, hogy szexuális indíték nem azonosítható motivációként. Azonban arra mindenképpen rávilágít ez az eset is, hogy a prostitúcióval foglalkozó személyek nem csak szexuális cézzal válhatnak erőszakos bűncselekmény áldozatává; sajátos munkavitelüknek köszönhetően, anyagi haszonszerzési céllal is könnyen válhatnak bűncselekmények áldozatává.

A hazai gyilkosságokból levonható megállapítások

A hazai esetek tanulmányozása után azt hihetnénk, könnyen le tudunk vonni valid és releváns következtetéseket, ugyanakkor ez koránt sincs így. Mint látjuk, a szexuális emberöléseket több motiváció is mozgathatja. Ahogyan azt a bevezetőben is írtam, az ilyen típusú eseteknél két dolgot kell elsők között vizsgálni, ez pedig az elkövető motivációja. Nem mindegy ugyanis, hogy a bűncselekményt pusztán

⁴⁶ Bogdány (2018): i. m.

szexuális motiváció miatt követik el, vagy a cselekmény végrehajtását kóros szexuális vágy vezérelti. Az eltérő motiváció ugyanis más és más típusú elkövetőt rejt.

Kovács Péter esetében láthattuk, hogy egy súlyos gyermekkori trauma, egy első szexuális élmény, vagy éppen egy kiterjedt agyi károsodás is mekkora mértékben határozhatja meg és torzíthatja a szexuális viselkedést, és eredményezhet olyan patológiás személyiségjegyeket, amelyek a későbbiekben a bűnözői karrierút felé nyitják meg a kapukat. Az ilyen típusú elkövetők esetében a motiváció viszonylag jól behatárolható; az elkövető célja a ki nem elégített szexuális vágyának csökkentése, kielétele. Az ilyen elkövetők esetében legvalószínűbb a sorozatjellegű elkövetés, mivel a szexuális vágyuk újra és újra felerősödik, amelyet a szituatív elkövetés nem elégít ki.

Abban az esetben, ha szexuális motiváció indikálja az emberölést, valamivel letisztultabb, célirányosabb és jobban megragadható elkövetési magatartás körvonalazódik, mint a Bogdány-tanulmányban⁴⁷ felvázolt eseteknél, amelyek mögött nem a patológiás szexualitás állt mint motiváció, hanem részben az anyagi haszonszerzés, részben pedig pusztán a szex.

Ha az elkövetés helyszínén egyéb magatartásforma is azonosítható – úgymint a kifosztás, a sértett értékeinek eltulajdonítása, a nyereségvágyból való elkövetés –, nagyobb valószínűséggel szexuális motivációjú emberölés előtt állunk. Az ilyen esetekben az elkövetőt inkább a materiális javak mozgatják, és nem az, hogy kóros szexuális vágyát – például a szadisztikus tendenciákat – kielégítse. Nem jelenik meg csonkolás vagy darabolás, erre utaló magatartás nem azonosítható a tetthelyen.

Ami pedig a jövő kriminalisztikai lehetősége, az a szexuális bűncselekmények profilozása.

Tekintettel arra, hogy a profilalkotás a személy elleni erőszakos bűncselekmények és az eltűnések során alkalmazható eredményesen,⁴⁸ a szexuális bűncselekmények során is feltehetően jó eredményeket érünk el. A hazai kutatások is elkezdtek felzárkózni: az emberölések vizsgálata mellett a szexuális bűncselekmények kutatása és elemzése⁴⁹ is egyre inkább előtérbe kerül.

Meglátásom szerint a klinikai pszichológusok mellett a szexuális bűncselekmények profilozásakor szexuálpszichológusok bevonása is célravezető lehet. Ugyan a klinikai profilalkotás két alaptézisét (1. az egyes viselkedési és mentális zavarokhoz jól meghatározható, adott zavarra jellemző magatartás társul; 2. amennyiben az elkövetés során hátrahagyott nyomokból sikerül azonosítani a mentális zavart, úgy az elkövető jövőbeni viselkedése is bejósolhatóvá válik)⁵⁰ vizsgálva érthető, miért van szükség a klinikai területen szerzett tudásra és ismeretanyagra, úgy gondolom, az ilyen specifikus bűncselekmény elkövetésekor a szexuálpszichológia is nagyban hozzájárulhat az eredményes profil elkészítéséhez.

⁴⁷ Bogdány (2018): i. m.

⁴⁸ Lehoczki Ágnes: Nehézségek és módszertani dilemmák a profilalkotás hazai kutatásában. *Magyar Rendészet*, 14. (2014), 2. 51–61.

⁴⁹ Lohner Klaudia: Profilalkotás – kutatásokon át a helyszíni szemléig. *Belügyi Szemle*, 69. (2021), 12. 2119–2135. Lohner–Hermann–Haller (2021): i. m.; Lohner (2019): i. m.; Petrétei (2019): i. m.

⁵⁰ Ivaskevics (2020): i. m.

IRODALOMJEGYZÉK

- Bogdány Gyula: A prostituáltak sérelmére elkövetett emberölések és nyomozásuk néhány sajátossága. *Belügyi Szemle*, 66. (2018), 5. 132–146. Online: <https://doi.org/10.38146/BSZ.2018.5.8>
- Douglas, John E. – Ann W. Burgess – Allen G. Burgess – Robert K. Ressler: *Crime Classification Manual. A Standard System for Investigating and Classifying Violent Crime*. Second edition. Hoboken, NJ, John Wiley & Sons, Inc, 2006.
- Dulai Péter: A médiaerőszak által belobbantott tűz – egy szexuális indítékból elkövetett sorozatgyilkosság kriminálpszichológiai szemszögből. *Belügyi Szemle*, 68. (2020), 2. 103–113. Online: <https://doi.org/10.38146/BSZ.2020.2.7>
- Gee, Dion – Aleksandra Belofastov: Profiling Sexual Fantasy: Fantasy in Sexual Offending and the Implications for Criminal Profiling. In Richard N. Kocsis (szerk.): *Criminal Profiling*. Totowa, NY, Humana Press, 2007. 49–72. Online: https://doi.org/10.1007/978-1-60327-146-2_3
- Hazelwood, Robert R. – Ann Wolbert Burgess: *Practical Aspects of Rape Investigation. A Multidisciplinary Approach*. Fifth Edition. Boca Raton, CRC Press, 2021.
- Ivaskevics Krisztián: Bűnözői profilalkotás. In Haller József (szerk.): *Rendészeti pszichológia*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2020. 111–148.
- Jentzen, Jeffrey – George Palermo – Thomas L. Johnson – Khang-Cheng Ho – Alan K. Stormo – John Teggatz: Destructive Hostility: The Jeffrey Dahmer Case: A Psychiatric and Forensic Study of a Serial Killer. *The American Journal of Forensic Medicine and Pathology*, 15. (1995), 4. 283–294. Online: <https://doi.org/10.1097/00000433-199412000-00002>
- Lehoczki Ágnes: Irányzatok a bűnygyiprofil-alkotásban. *Belügyi Szemle*, 59. (2011), 6. 62–81.
- Lehoczki Ágnes: Nehézségek és módszertani dilemmák a profilalkotás hazai kutatásában. *Magyar Rendészet*, 14. (2014), 2. 51–61.
- Lehoczki Ágnes: A fantázia szerepe a szexuális emberölésekben. *Magyar Rendészet*, 17. (2017), 2. 67–85.
- Lehoczki Ágnes: *A poszt-offenzív szakasz pszichológiai vizsgálata az emberölés profilalkotásában*. Doktori (PhD-) értekezés. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola, 2021.
- Lohner Klaudia: Szexuális bűncselekmények vizsgálata a kockázatelemzés tükrében. In Baráth Noémi Emőke – Mezei József (szerk.): *Rendészet-Tudomány-Aktualitások: A rendészettudomány a fiatal kutatók szemével*. Budapest, Doktoranduszok Országos Szövetsége, Rendészettudományi Osztály, 2019. 193–199.
- Lohner Klaudia: Profilalkotás – kutatásokon át a helyszíni szemléig. *Belügyi Szemle*, 69. (2021), 12. 2119–2135. Online: <https://doi.org/10.38146/BSZ.2021.12.4>
- Lohner Klaudia – Hermann Zsombor – Haller József: Szexuális motiváció nyomai a tetthelyen: kriminálpszichológiától a kriminalisztikáig. *Belügyi Szemle*, 69. (2021), 10. 1813–1828. Online: <https://doi.org/10.38146/BSZ.2021.10.10>
- Keppel, Robert D. – Richard Walter: Profiling Killers: A Revised Classification Model for Understanding Sexual Murder. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 43. (1999), 4. 417–437. Online: <https://doi.org/10.1177/0306624X99434002>
- Márkus Attila: *Neurológia pszichológia szakos hallgatók számára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2014.
- Nagy Enikő – Elekesné Lenhardt Zsuzsa: A specifikus elkövetői profilalkotás elmélete és gyakorlata. *Belügyi Szemle*, 52. (2004), 6. 51–65.
- Pedneault, Amelie: *Ted Bundy on the "malignant being": An Analysis of the Justificatory Discourse of a Serial Killer*. 2013. Online: www.sfu.ca/~palys/crim862-Pedneault-TedBundyJustificatoryDiscourse.pdf
- Petrétei Dávid: Elkövetői profilalkotás és a bűnygyi helyszín elemzése. *Rendőrségi Tanulmányok*, 3. (2020), 1. 3–50. Online: https://epa.oszk.hu/04000/04093/00009/pdf/EPA04093_rendor-segi_tanulmanyok_2020_1_003-049.pdf

- Törő Klára – Kosztya Sándor – Kristóf István – Marcsa Boglárka – Sándor Eszter – Barsi Evelin – Nagy Dóra: Szexuális erőszakkal társult emberölések Budapesten (2009–2018). *Magyar Tudomány*, 181. (2020), 3. 343–352. Online: <https://doi.org/10.1556/2065.181.2020.3.6>
- Tringer László: *A pszichiátria tankönyve*. Budapest, Semmelweis Kiadó, 2011.
- Warren, Janet I. – Robert R. Hazelwood – Park E. Dietz: The Sexually Sadistic Serial Killer. *Journal of Forensic Sciences*, 41. (1996), 6. 970–974. Online: <https://doi.org/10.1520/JFS14033J>

Jogforrás

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

ABSTRACT

Sexual Homicides in Hungarian Forensics

Ákos ERDÉLYI

In this article, I present one of the very cruel, qualified cases of crimes against life, through domestic case studies. Sexual homicide is a particularly cruel case of offences against life, about which information can seldom be found in the Hungarian literature. There is a long way to go before the act of killing is carried out, which is organised in several aspects. In this article, I will try to explore, among other things, these aspects asking to what extent these types of homicide are crimes motivated by sexual desire, and how they are affected by the presence of sexual disorders. I will also look at the functioning of the (sexual) fantasy and how its pathological manifestations affect the life and personality of the subsequent perpetrator. Finally, I believe that what is described in the article will become more accessible through real cases, so I will also present several examples of domestic crime.

Keywords: sexual homicide, clinical psychology, serial killing, the rapist of Martfű